

فصل پنجم :

آشنایی با ابزارهای دندانپزشکی

HiDoctor.ir

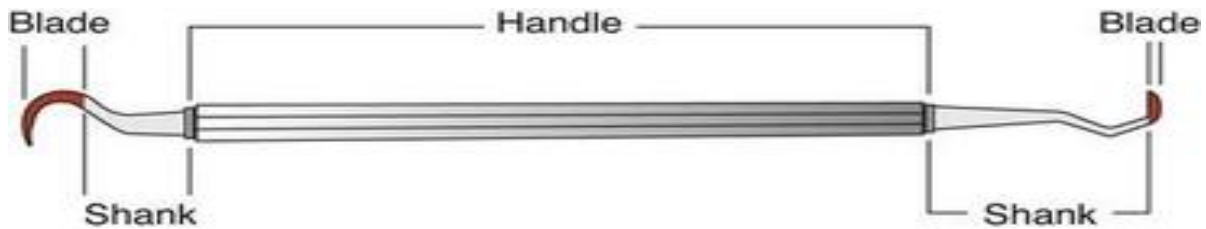

PREMIUM
DENTAL TOOLS

ابزارهای دندانپزشکی:

الف : ابزار دستی :

ابزار دستی از سه قسمت متصل به هم تشکیل شده است، دسته، تیغه و تنه که تنه، تیغه و دسته را به هم متصل می کند.

به طور کلی ابزار دستی عبارتند از:

- ❖ آینه دندانپزشکی
- ❖ پنس
- ❖ سوندها
- ❖ اسپاتول
- ❖ اکسکاواتورها
- ❖ چیزل
- ❖ کندانس
- ❖ هاچت و هو
- ❖ کارورها
- ❖ برنیشر

۱) آینه دندانپزشکی :

برای کنار زدن گونه، زبان، انعکاس نور و دیدن قسمت هایی که به طور مستقیم دیده نمی شود

استفاده می شود

آینه های دهانی : (Mirror Mouth)

➤ از این وسیله ایجاد تصویر غیر مستقیم از داخل دهان استفاده میشود

➤ برای کنار زدن لب ها و زبان استفاده میشود

➤ برای انعکاس نور به داخل دهان استفاده میشود

آینه ها را میتوان به 3 شکل کلی مشاهده کرد

آینه های تخت

آینه های مقعر با قابلیت بزرگ نمایی تصویر

آینه های دورویه

---

۲) پنس و پنست :

با زوایا و نوک های متفاوت برای برداشتن وسایل و گرفتن پنبه و غیره کاربرد دارد .

۳) سوندها :

اندازه ها و فرم های مختلفی دارد و برای پیدا کردن پوسیدگی و امتحان سلامت و سختی دندان استفاده می شود سوند مدرج برای معاینه لثه و بررسی عمق پاکت پریو دنتال کاربرد دارد. سوند، آینه و پنس جزء وسایل معاینه هستند.

۴) اسپاتول:

در اشکال و اندازه های مختلف برای مخلوط کردن، پر کردن و فرم دادن مواد پلاستیکی، سیمان هاو ... به کار می رود برای کار کردن با مواد ترموپلاستیک مثل موم باید اندکی تیغه اسپاتول را گرم کنیم البته برای این کار بهتر است اسپاتول مخصوص داشته باشیم معمولاً از جنس شیشه است.

۵) اکسکو ویتورها : برای تراشیدن و برداشتن عاج نرم به کار می رود.

٦) چیزل:

دونوع راست و زاویه دار آن برای تراش دادن مینای بدن محافظ عاج و همچنین قرار دادن لبه های مینا و عاج به کار می رود.

۷) کندانس:

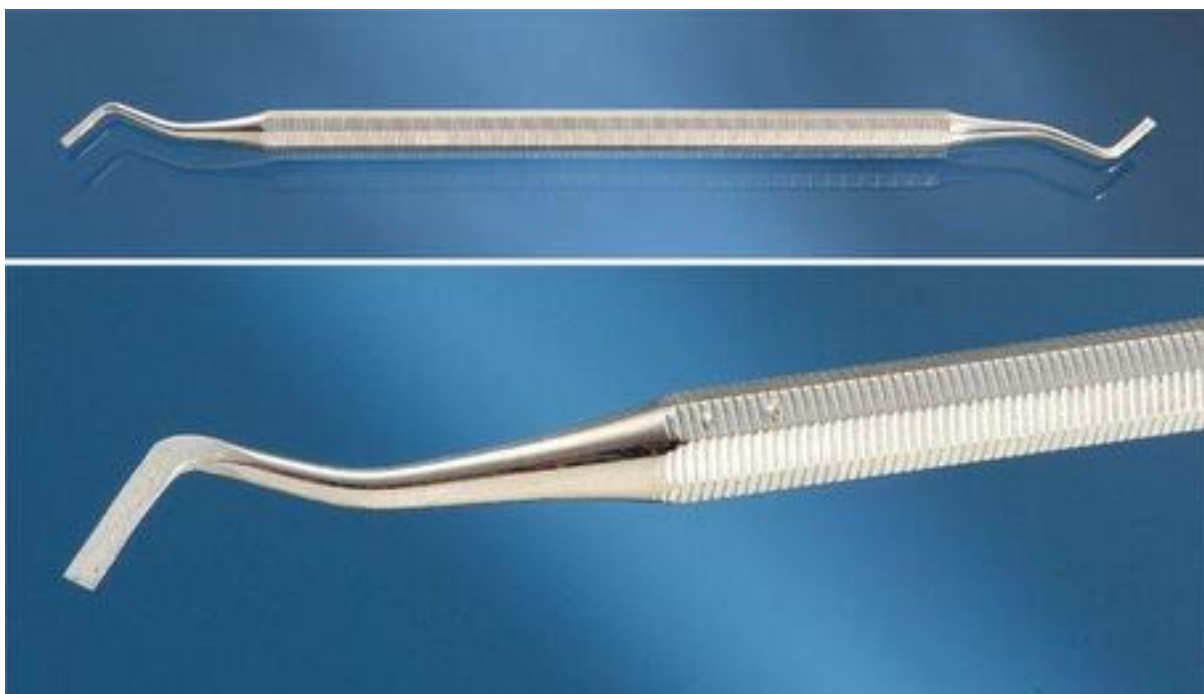
برای فشردن و متراکم کردن مواد پرکننده بخصوص آمالگام استفاده می شود.

کندانسور معمولی

۸) هجت وهو

شبيهه چيزل بوده ولى با تيغه اى كوچكتر و تيز تر و براى ايجاد سطوح مسطح و هموار از آنها استفاده مى شود.

۹) کارورها :

دارای طیغه ای نسبتاً تیز هستند که به اشکال مختلف درست شده اند و برای فرم دادن آمالگام استفاده می شود .

۱۰) برنیشر :

برای صیقل دادن و صاف کردن آمالگام استفاده میشود.

ابزار ماشینی:

توربین،

انگل

هند پیس

یک کلکسیون کوچک از ابزار چرخشی (فرزها، دیسک ها و ...) را نگه داشته و به کار می گمارد.

الف) توربین:

که سرعت آن خیلی بالاست و برای تراشیدن دندان و فرم دادن حفره هاو ... به کار می رود که با اسپری آب کار می کند، فرزها داخل آن قرار می گیرند و توسط فرزها کار تراش و فرم دادن را انجام می دهد

ب) انگل: برای برداشتن پوسیدگی و همچنین پالیش کردن، خالی کردن و فرم دادن کانال ریشه و بروساژ

در جرمگیری مورد استفاده قرار می گیرد.

نسبت دور ایرموتور به آنگل

معمولا در انتهای آنگل که به دور آن یک نوار رنگی نقش بسته است ، نسبت دور ایرموتور به آنگل را مشخص می کند.

- ✓ اگر نوار آبی باشد ، تبدیل و نسبت دور ایرموتور به آنگل 1 به 1 است.
- ✓ اگر نوار قرمز یا نارنجی باشد، تبدیل و نسبت دور ایرموتور به آنگل 1 به 5 است.
- ✓ اگر نوار سبز باشد دور موتور کاهش می یابد و نسبت ها 2به1 ، 4به1 ، 10به1 ، 20به1 و 40به1 خواهد بود.
- ✓ اگر نوار مشکی باشد دور موتور کاهش می یابد و نسبت ها 22به1 ، 25به1 خواهد بود که از این آنگل ها بیشتر جهت جراحی و ایمپلنت کاربرد دارد .
- ✓ هندپیس های جراحی که به صورت مستقیم است همیشه نسبت دور ایرموتور به آن 1 به 1 است.

(ج) هندپیس :

برای برداشتن اضافات بیس پروتز و کلاکارهایی که خارج از دهان مریض انجام می شود به کار می رود همچنین در جراحی ها برای صاف کردن استخوان از هندپیس جراحی مخصوص جراحی استفاده می شود.

فرزهای دندانپزشکی:

۱- فرزهای فولادی یا کار باید

برای تراشیدن، فرم دادن و پرداخت کردن به کار می رود انواع آن شامل فرز گرد round ، مخروطی، مخروط وارونه، ستاره ای، شعله ای، گلابی شکل و ... که خود بنا بر شکل دندانه ها به انواع دیگری تقسیم می شود و هر نوع بر حسب کوچکی و بزرگی سربرنده به شماره های مختلفی تقسیم و نام گذاری شده اند.

۲- فرزهای الماسی

به جای بریدگی دندانه های سر برنده از براده های الماسی که روی سر برنده ی فرز سوار یا چسبانده شده استفاده می شود . انتهای فرزهایی که روی آن گل سوار می شوند شیار دار و انتهای فرزهایی که به توربین وصل می شود صاف هستند.

برخی از انواع فرزهای ترمیمی از لحاظ شکل :

✓ نایف اج

✓ اینورت

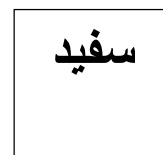

✓ چرخی یا ویل

نوار های رنگی دور فرز :

این نوارها نشان دهنده میزان زبری فرزها میباشد که هر چقدر این نوارها روشنتر باشند فرز نرمتر

و هر چقدر تیره تر باشند فرزها سفت تر میباشد

Diamond burs color coding

Bur type	Color	Grit size
Supercoarse	Black ring	181µm
Coarse	Green ring	151µm
Medium	No ring	107-126µm
Fine	Red ring	40µm
Superfine	Yellow ring	20µm
Ultrafine	White ring	15µm

دیسک ها:

برای تراش دادن وصیقلی کردن سطوح به کار می رود، معمولاً از صفحه ی مدوری که در مرکز سوراخی دارد تشکیل یافته و جنس آنها ممکن است

از کاغذ، فولاد، کاربن و یا پلاستیک باشد که روی آنها براده ی

الماس و سایر مواد ساینده چسبانده شده است دیسک ها با سوار شدن بر روی ماندرن قابل استفاده اند.

بروج:

برای خارج کردن بافت پالپ از داخل کانال ریشه به کار میرود

انتهای کارگر شبیه سیم خاردار است و الیاف زنده و غیر زنده را

خارج میکند با رنگ بندی مختلف مشخص میشود و یک بار

مصرف بوده و بعد استفاده باید دور انداخته شود

انواع فایل دندانپزشکی:

فایلهای دندانپزشکی انواع مختلفی دارند همانند فایل نوع k فایل هد

استروم . ریمر که جهت پاکسازی و صاف کردن داخل کانال به کار برده

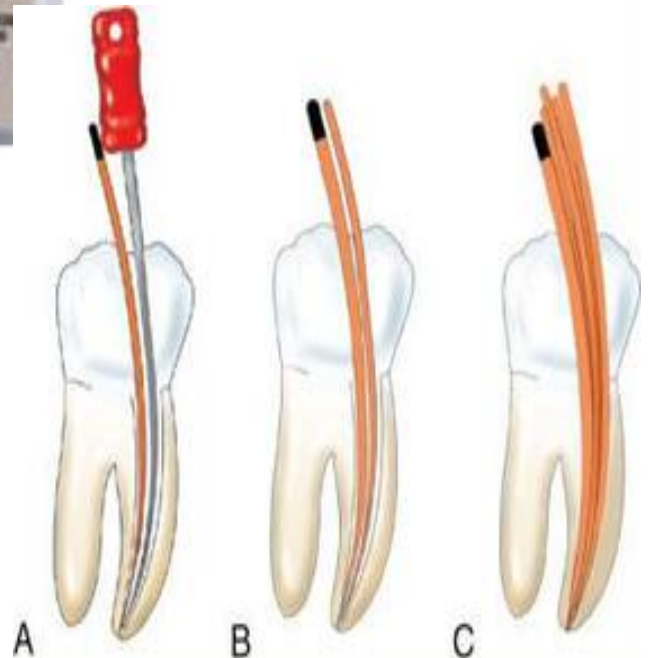
میشود

گوتا پرکا :

گوتا پرکا از شیرہ درختانی از جنس Palaquium و عمدتاً از درختانی همچو Palaquium gutta ،
Dichopsis gutta و Isonandra gutta بدست می آید. کلمه گوتا پرکا از نام گیاهی به نام getah
perca در مالایی به معنی شیرہ پرکا (percha sap) گرفته شده است.

گوتا پرکا یک ماده ترموپلاستیک و بی اثر زیستی (bioinertness) و زیست سازگار (biocompatibility)
طبیعی است، بطوری که باعث تحریک سیستم ایمنی بدن نمی شود و با آن هیچ واکنشی نمی دهد. این ماده
برای پر کردن کانال خالی شده ریشه دندان و عدم نفوذ باکتری ها گزینه مناسبی می باشد.

نوار ماتریکس :

جایگزین کردن دیوارهای پروگزیمال از دست رفته

نگدارنده نوار ماتریکس تافل مایر :

وج :

جهت ثابت کردن نوار ماتریکس به کار می رود